

Man vil derfor ikke med saa megen Tøje kunne rejse nogen Indvending imod, at der bliver fastsat kun 3 Procent Rente ved denne Lejlighed. Det vil man derimod kunne gøre mod de 400 Kroners Rente- og Afdragsfrihed i en meget lang Arrække, saaledes som det af Udvalget er foreslaaet. Hvis Vædringsforslag Nr. 5 nu skulde blive vedtaget uden videre, vil det om 5 Aar hjælpe grumme lidt, at i disse Dage den ene Mand efter den anden er staaet op her i Salen og har sagt, at efter de 5 Aar bør man jo forlange en Femtedel; men i disse første 5 Aar ville vi kun forlange en Tiendedel. Nej, have vi først haft Loven i disse 5 Aar med et Indstud af kun 400 Kr. for hver, vil det ikke, hvis Loven i øvrigt viser sig at virke efter sin Bestemmelse, hvad jeg haaber, være let, om overhovedet muligt, i en Forlængelse af Loven at faa denne Tiendedel forandret til en Femtedel for de følgende Aar. Allerede af den Grund vil jeg ønske, at det allerede nu bliver bestemt udtalt i Loven, at saaledes skal det være, hvad der vilde være blevet Tilfældet, hvis de Herrer havde stillet Forslag om en aarlig stigende Indstudspligt i Løbet af 5 Aar. Jeg maa udtale herom, at jeg ikke ser mig i Stand til at stemme for Vædringsforslag under Nr. 5. Jeg tror ikke, at vi gavne dem, vi ville gavne Arbejderne, dermed; jeg tror ikke, vi faa de bedste Folk. Jeg tror ligesom den højtærede Landbrugsminister, der vil blive en meget stor Tilstrømning af Folk, der ønske at faa disse Jordlodder, og saa ved jeg virkelig ikke, hvorfor man ikke skulde tage de solideste af dem. Naar der alligevel kun bliver Tale om en Husmand aarlig for hver Kommune gennemsnitlig, forekommer det mig nok, at den bedste og dygtigste skulde have Fortrinnet, og jeg formaar ikke at se andet, end at den, som har vist de bedste Resultater af sin Flid og Sparommelighed, og som i øvrigt opfylder de Betingelser, Lovforslaget foreskriver, bør betegnes som den dygtigste og den værdigste til at komme i Betragtning. Men paa den anden Side mener jeg, at naar man fastholder Lovforslagets Forbring om et Indstud af 20 pCt., vil man ogsaa lade vedkommende begynde med en mindre Gæld, end han ellers vilde gøre. Man opnaar altsaa derved to Ting; man sikrer sig større Duellighed, og man har

mere Udset til, at det vil gaa vedkommende godt, naar han og Efterfølgeren har mindre Gæld.

Med Hensyn til Jordloddens Størrelse maa jeg slutte mig til dem — og det er jo Udvalgets Flertal — der foreslaa, at man bør gaa til noget større Jordlodder, saa at man i Stedet for de foreslaaede 3—4 Tdr. Land gaar til 3½—5 Tdr., og at Grænsen i geometrisk Maal sættes op fra 6 til 8 Tdr. Land. Jeg tror ogsaa, at alle mine Partifæller i den Henseende ere enige med mig. Men paa samme Tid som vi ligesom Udvalget finde denne Udvidelse ønskelig for at sætte vedkommende i Stand til med nogenlunde Sikkerhed at kunne holde disse meget omfalte og vist meget udmærkede tvende Aker paa Ejendommen, har det undret os, at man mener at kunne tilvejebringe disse Huslodder for de samme Penge som foreslaaet af Regeringen, skønt Arealen skal kunne være saa meget større. Vi synes ikke, at vi kunne faa Regningen til at stemme. Hvis man sætter en saadan Jordlod f. Eks. paa Sjælland paa 4 Tdr. Land til 700 Kr. pr. Td. Land, blev det altsaa 2,800 Kr., men saa vil der kun blive 1,200 Kr. tilbage til Hus og Besætning, og for den Pris vil vedkommende ikke kunne faa et Hus og en Besætning, som han kan være tjent med. Hvis man vil gaa til Regeringens Forslag, de 20 pCt. som vedkommendes Selvhjælp til sit Forehavendes Gennemførelse, vil jeg derfor være meget villig til at lægge 500 Kr. til det Beløb, der i Lovforslagets § 7 staar angivet med et Maksimum af 4,000 Kr., som Regel; thi det skulde dog være ordentlige Huse, og Jorden skulde jo ogsaa være god; ellers vil Husmanden aldeles ikke kunne klare sig.

Jeg er altsaa enig i, og forfæstellige have meddelt mig, at de ere enige i Vædringsforslagene om, at Kreditforeningerne gaa ud, at Renteholdelsen nedsættes til 3 pCt., og at Jordlodderne faa den Størrelse, jeg her har nævnt, men vi ere ikke enige i, at Kravet til vedkommende selv nedsættes til 1/10; i alt Fald ikke, naar det skal være den almindelige Regel som foreslaaet. Vi holde paa en Femtedel, men ere paa den anden Side villige til under denne Forudsætning at gaa til et Beløb, der er noget større end det, der er angivet i Lovforslaget. Med disse Udtalelser vil jeg i øvrigt i Overensstem-